

ki se stoprv predstavlja, rad odpustim malo mladostne nerodnosti.

Dr. I. Pregelj.

Iv. Ev. Šarić: *Salve Regina*. Slihovi u čast Gospi. (1895–1920.) Sarajevo, 1920. Kaptol vrhbosanski.

Isti: *Judita*. Epska pjesma u pet pjevanja. U heksametru. Sarajevo, 1921. Kaptol vrhbosanski.

Prva teh dveh knjižic je posvečena knezu in škofu ljubljanskemu Ant. B. Jegliču. — Nadškof vrhbosanski Šarić je že zdavnaj znan kot človek, ki mu je pesem nožnja potreba in iskren izraz njegovega razmerja posebnost do Marije. V prvi knjižici so zbrane njegove pesmi v čast Marije; tudi posebej izdana *Judita* se nahaja v ti zbirki. Po svojem slogu so to po večini lahke, pogosto skoro v poskočnem ritmu pisane pesmice, kjer v ritmu in dikciji pa tudi v preprosto podanem čuvstvu pogosto začutiš sorodnost z narodno poezijo. Ritem romarske pesmi in njena melodija, kakor sem jo slišal svoj čas v bližini priljubljene hrvatske božje poti Marija Bistrica, sta mi nekočkrat zazvenela v ušesih pri čitanju s tako silo, da sem prepričan, da je hotel pesnik tudi zvedno dati tak značaj svojim pesmim, ker jih ni pisal samo zato, da se poigrava z besedami sebi v uho, ampak posebnost zato, da z njimi širi ljubezen do Gospe med narodom. — Vsebinsko so te pesmi iskreno zasnovane molitve, par je tudi pripovednih v legendarnem duhu, največja in najgloblje zasnovana pa je epska pesem o *Juditi*. — Tudi v dikciji posnema Šarić narodno pesem, razen tega molitve in sveto pismo; pogosto kopiči epiteta kakor v litanijah in hvalnicah in hvalnice ter v narodni slog prenesene litanije v čast Marije bi lahko nazvali njegove pesmi in jih obenem že tudi formalno in vsebinsko označili.

Frst.

Milan Begović: *Dunja u kovčegu*. Roman. Naklada St. Kugli. Zagreb, 1921. Naslovni list izradio Ljubo Babić.

Ne poznam Begovića in ne vem, kolik sloves uživa kot pripovednik. Njegova »*Dunja u kovčegu*« — kar je svobodno prevedel Jos. Schlegel v »*Ägr. Tagblattu*« z »*Das Herz im Schatten*« — prav gotovo ni

umetnina, je povprečnost listkarja, ki je vrgel v dobi dveh mesecev trideset poglavij stare novelske motivnosti na papir in si dal v »predgovoru«, ki mu ga je napisal mladostni prijatelj Artur Grado, napraviti usiljivo pompozno in v tujstvu termina toneči in bobneči uvod, ki naj bi reklamsko uveril, da je hotel seči Begović v problem. Ta problem, ki mu sicer že neokusni simbolni naslov knjige (prim. še str. 36) ugovarja, naj bi bil znani epski motiv grofa gleichenskega s filozofskim podteoremom jugoslovenstva kot sinteze vzhoda (Dušan) in zapada (Rođena, Kristina). Vsa mizerija epske snovi je motiv ljubavnega razmerja donhuanskega Dušana do dveh deklet, kateri istočasno ljubi, Kristino poroči in potem z omoženo Rođeno (»dunjo«) prešuštvuje. Da je mogla vzrasti siromašna fabula v nekaj dramatski pogon in razvojni tek, je nakazal Begović še motiv iz Shakespearjevega »*Romea*« (Radšićevo in Mandušićevo družino); zavedno sicer (str. 89, 97), pa nerodno kot začetnik. Dopisovanje med Dušanom in Rođeno, ki je neokusno staro in netipično, bi človek s pridom prepisal v ljubavni spisovnik za poluizlikano dečad in dekelstvo. Močno je pač le zadnje poglavje, ki sicer diši po že obrabljeni efektnosti drugod. Osebe so literarno medle, stare epigonske epizodalne lutke brez duše in krvi, brez jedrovitosti govora, celo tehnično nepotrebne, kakor navlaka v mladinstvu nedozorelih poskusnikov. Jezik je neužitno izkvašen z besedami poprečne naše vsakdanjosti, tujke iz kluba in kavarne, vse strašno »konvencionalno«. Lokalnosti ni Begović prav nič impresivno zadel, če izvzamem par krajevnih imen in par malomestnih dalmatinskih idiotizmov. Hladni razumarski materializem veje iz knjige. Brez predikatne vezi so številni stavki, kar je smešno posnemanje nemškega in francoskega impresionalnega sloga in v hrvaščini menda prav tako neslovansko kot v slovenščini. Raztrgani fiskovni stavek je pač tudi že star in poceni surogat za izvirnost, nič manj kot nočna navedba iz Griega, op. 46. II., str. 195. Delo literarno-veščega človeka ne bo zadovoljilo. Malemu obzorju našega malega meščanstva in